

Hedviga III: Psychiater Jozef Hašto – Krátko o pamäti

● tyzden.sk/casopis/34078/kratko-opamati/

August 21, 2016

.jozef Hašto + .časopis + .téma

21. august 2016

Hedvigu Malinovou sme spolu s kolegyňou dôkladne psychiatricky a klinickopsychologicky vyšetrili a liečili z následkov ťažkých stresov. A hoci sme aktívne hľadali rozpory v jej výpovediach, nenašli sme nič, čo by spochybňovalo jej dôveryhodnosť.

Matúš Zajac

ešte kým začnem, chcel by som zdôrazniť, že lekár nemá právo poskytovať informácie o zdravotnom stave pacienta tretej osobe alebo verejnosti. Môže to urobiť jedine so súhlasom pacienta. Pani Hedviga Malinová Žáková mi takýto súhlas dala.

Verejné vyjadrenie psychiatra je v tomto prípade dôležité, pretože v rámci desať rokov trvajúceho šikanovania nútili Generálna prokuratúra a súdni znalci Hedvigu Malinovou Žákovú k súdnoznaleckým psychiatrickým a klinickopsychologickým vyšetreniam, pričom jej hrozili nedobrovoľnou hospitalizáciou. Vlastne jej hrozili tým, že bude proti vlastnej vôli odňatá deťom a rodine.

jej pamäť

Myslím si, že na základe objektívnych zistení a subjektívnych údajov sa dá dospieť k najpravdepodobnejšej rekonštrukcii fyzického násilia spáchaného na Hedvige Malinovej: Dvaja muži, ktorí ju násilne strhli z cesty do školy a bránili jej utiecť, sa jej vyhrážali, ponižovali ju a bili. Najprv to boli facky, pri ktorých zrejme došlo k natrhnutiu pery jej nárazom o zuby, nasledovali tvrdé údery na oblasť ľavej lícnej kosti a koreňa nosa. Na tie si nepamätá. Dá sa predpokladať, že práve tieto spôsobili výpadok vedomia a medzeru v pamäti s takzvanou retrográdnou amnéziou, keď si človek nepamätá určitý čas pred úderom a, samozrejme, ani samotný úder.

Matúš ZajacHedviga na našej titulke č. 28/2007.

Keď sa prebrala k vedomiu, našla sa na zemi. Útočníci tam už neboli. Nevie nič o písaní na blúzku, zrejme sa to udialo v čase, keď bola v bezvedomí alebo stave zmeneného vedomia. Stresor prepadnutia, teda tej časti, ktorú si zapamätala, sa postupne sčítaval s ďalšími stresormi, ktoré zhoršovali jej zdravotný stav. Bolo to napríklad nátlakové

vyšetrovanie políciou (je dôležité aby sme to negeneralizovali, išlo o konkrétnych policajtov), vniknutie v noci do bytu počas spánku s následnou implicitnou drastickou hrozbou, že by mohli smrteľne ublížiť jej partnerovi, za ktorého je dnes vydatá a majú spolu tri malé deti. Významným stresovým faktorom boli aj emočne zraňujúce ponížujúce útočné vyjadrenia najvyšších predstaviteľov štátu na jej adresu, dezinformácie a mediálne útoky, a tiež hrubé slovné násilie v internetových diskusiách.

Na tlačových konferenciách premiéra Fica a ministra vnútra Kaliňáka zazneli posmešné vyjadrenia o tom, že Hedviga Malinová často mení svoje výpovede a že sa na mnohé veci nepamätá. Ona ale svoje výpovede nemenila a na niektoré veci si naozaj napamätala. Nie v dôsledku subjektívnej selektívnej pamäti, ale v dôsledku retrográdnej a anterogádnej amnézie po otrase mozgu a v nemocnici bola ešte aj pod vplyvom diazepamu. A tiež ukladanie pamäťových stôp v situácii extrémneho ohrozenia a ich neskoršie vyvolávanie vykazuje u mnohých traumatizovaných určitú fragmentáciu.

Prečítajte si aj: Hedviga II: Advokát Roman Kvasnica – Hedviga a my.

Začiatkom roka 2013 som požiadal uznávaných expertov z Nemecka, Veľkej Británie, ČR, MR a SR v oblasti psychiatrie a psychoterapie traumy o supervíziu našej diagnostiky a terapie pani Hedvigy Malinovej. Expertný tím konštatoval, že retrospektívna analýza všetkých zdravotných nálezov a pacientkiných tvrdení podporuje logickú súvislosť medzi objektívnymi zisteniami a subjektívnymi údajmi; diagnóza posttraumatickej stresovej poruchy je oprávnená podľa medzinárodných diagnostických kritérií Svetovej zdravotníckej organizácie i podľa kritérií Americkej psychiatickej spoločnosti; priame pozorovanie pacientkinho správania a použitie formálnych štandardizovaných posudzovacích testov počas diagnostických a terapeutických sedení dávajú za pravdu objektívnym nálezom a potvrdzujú ich hodnovernosť; obaja terapeuti sa v plnom rozsahu pridržovali Madridskej deklarácie o etických štandardoch výkonu psychiatickej praxe; zo zdravotného hľadiska ďalšie psychiatrické a klinickopsychologické vyšetrovanie v kontexte trestného konania považujú experti za neodôvodniteľné, neetické a predstavujúce vážne riziko relapsu posttraumatickej stresovej poruchy.

Expertný tím tiež vyjadril hlboké znepokojenie na tým, že v prípade existujú jasné známky zneužitia psychiatrie, ktoré sú v rozpore s princípmi Svetovej psychiatickej spoločnosti. Správa o záveroch medzinárodného supervízneho kolokvia bola publikovaná v Českej a slovenskej psychiatrii a v Britskom medicínskom časopise.

naša pamäť

V súvislosti s pamäťou chcem povedať v tomto prípade ešte jednu vec. Nikdy by sme nemali zabudnúť na to, ako ešte pred právoplatným uzatvorením trestného stíhania lúpežného prepadnutia Hedvigy Malinovej vystúpili premiér, minister vnútra a policajný prezident s tým, že skutok sa nestal. Po ľudskoprávnej stránke a z hľadiska

rešpektovania základných pravidiel demokracie to bol, samozrejme, vážny prešľap. Ešte vážnejšie však bolo to, akým spôsobom toto vystúpenie ovplyvnilo fungovanie štátnych orgánov.

Po takomto vystúpení premiéra, ministra vnútra a policajného prezidenta mohli policajti už len ťažko slobodne vyšetrovať. Ťažko sa k tomu mohla slobodne postaviť inšpekcia Ministerstva vnútra. Ťažko sa k tomu mohli slobodne postaviť na Generálnej prokuratúre. A tiež súdni znalci zrejme fungovali v akomsi zvláštnom režime, keď boli schopní ignorovať nálezy ošetrojúceho lekára v Nitre, CT hlavy, fotografie spolužiačky, akútny stres, posttraumatickú stresovú poruchu v dôsledku prepadnutia a ďalšie udalosti.

Vysvetlenie týchto podivností asi musíme hľadať u amerického sociálneho psychológa Stanleya Milgrama, ktorý študoval „poslušnosť voči autorite“. Podľa výsledkov jeho experimentov asi dve tretiny ľudí majú tendenciu podliehať autorite aj za cenu vzdania sa svojho svedomia a kritického úsudku. Skúsme sa tomu brániť. A nezabudnime na to, že desaťročné šikanovanie nevinného človeka spustili celkom konkrétni ľudia.

.autor je psychiater.

Prečítajte si aj: Hedviga I: Jedno dievča, dvaja zbabelci

Tento text ste mohli čítať len vďaka našim predplatiteľom. Pridajte sa k nim a predplaťte si .týždeň.

Ak ste našli chybu, napíšte na web@tyzden.sk.
.jozef Hašto + .časopis +